

*CLIL-baserede undervisningsforløb på tværs af sprog og niveauer, udviklingsprojekt støttet af NCFF i 2023, koordineret af Petra Daryai-Hansen, Københavns Universitet, & Susanne Jacobsen Pérez, Roskilde Universitet. Projektet tager udgangspunkt i skabelonen for beskrivelse af CLIL-baserede undervisningsforløb, der er udviklet i projektet *CLIL in other languages than English – Successful transitions across educational stages* (www.ecml.at/CLILLOTEtransitions), der er støttet af ECML og NCFF (2020-2023).*

Meer Deutsch

Udarbejdet af: Carl Kinze, Balsmoseskolen, carl0724@egepost.dk

Fag, der samarbejder i forløbet: Tysk og naturfag (biologi) (forløbet kan bruges i sprogundervisning og/eller i andre fag)

Fagligt emne: Havbiologi

Anbefalet klassetrin: 7.-9.klasse, kan adapteres til 5.-6. klasse

Undervisningsforløbets længde: 3 dages lejrskole i Stralsund med projektarbejde på to havbiologiske museer samt afslutningskonference på skolen

Andre sprog, der bruges i forløbet: Dansk

Kort beskrivelse af undervisningsforløbets indhold, struktur og evt. centrale aktiviteter

I dette CLIL-baserede undervisningsforløb er der fokus på havbiologi med særligt henblik på havets kæmper (hvaler) og på benyttelse og udnyttelse af Østersøen kystformer (Königsstuhl på øen Rügen, som er en pendant til Møns klint), samt Nazitysklands folkeferie (Prora museer på Rügen).

Forløbet gennemføres som tre dages lejrskole i Stralsund med projektarbejde på to havbiologiske museer ([Meeresmuseum](#) og [Ozeaneum](#)) samt [visitorcenter Königsstuhl](#). Der er dermed tale om et intensivt CLIL-forløb ("Power-CLIL").

Forløbet er blevet afprøvet i 2014 og 2015. Den afsluttende evaluering viste at eleverne lærte biologi og biologiske fagbegreber på tysk og ganske let kunne referere dem på tysk. Gennem de produkter, som eleverne fremlagde i slutningen af projektet, viste de at de kunne præsentere fagligt indhold på tysk.

Lejrskoleopholdet i Stralsund var derudover en form for sprogbad og bidrog væsentligt til elevernes øgede læring og forståelse. Der var tale om "Nachhaltigkeit", fordi flere af eleverne efterfølgende har været dygtige vikarer i tysk på skolen.

Forløbet kan alternativt afholdes i Danmark på fx Fiskeri- og Søfartsmuseet (Esbjerg), Nordsøcentret (Hirtshals), Kattegatmuseet (Grenå, Naturhistorisk Museum (Århus), Fjord og Bælt - Naturama (Kerteminde/Svendborg) eller i Odense Zoo.

Mål for sprog læring (punkt 2, 3 og 5 i *Praksisanbefalingerne*):

*Udvide det tyske ordforråd generelt og specielt med fokus på havbiologi

*Erfare den store ord-transparens af tyske glosser inden for havbiologi

Mål for indholdslæring (se punkt 2 og 6 i *Praksisanbefalingerne*):

Havbiologiske emner f.eks.:

*Marine klimazoner og levesteder (sild, torsk og rødspætte)

*Dyregrupper:

- Hvaler og deres tilpasninger

- Er alle hajer farlige?

*Havplanter

Tre dages lejrskole i Stralsund med projektarbejde på to havbiologiske museer	Ikoner	Aktivitetsbeskrivelse: Hvad gør læreren? Hvad gør eleverne?	Læremidler
Før (indledning)		Læreren: • Præsentation af Meeresmuseum og Ozeaneum samt visitorcenter Königsstuhl • Præsentation af elevernes opgave: De vælger selv et emne indenfor havbiologi og udformer en præsentation, der fremlægges på en afslutningskonference på skolen med inviterede gæster fra Goethe-Institutet i København	Lærerens materiale
Under (bearbejdning)	 	Dag 1: Besøg på Meeresmuseum, rundvisning Elever: Selvstændig arbejde med valgt emne Dag 2: Besøg på visitorcenter Königsstuhl Elever: Fortsat selvstændigt arbejde med valgt emne Dag 3: Besøg af Ozeaneum Lærer: oplæg om hvaler på stedet i samarbejde med tysk kollega Elever: Fortsat selvstændigt arbejde med valgt emne	Udstilling og skoletjeneste
Efter (opsamling)		Lærer og elever: Første opsamling efter dag 1 (besøg på Meeresmuseum) Anden fælles opsamling efter dag 2 (besøg på Königsstuhl)	

Efter hjemkomst	Ikoner	Aktivitetsbeskrivelse: Hvad gør læreren? Hvad gør eleverne?	Lære- midler
Før (indledning)		Eleverne og læreren forbereder afslutningskonference på skolen med inviterede gæster fra Goethe-Instituttet i København	
Under (bearbejdning)	 	Afslutningskonference: Eleverne fremlægger deres produkter	
Efter (opsamling)		Afsluttende opsamling med fokus på elevernes læringsudbytte	

Kilder (herunder læremidler som indgår i forløbet):

Königsstuhl: <https://www.koenigsstuhl.com/>

Meeresmuseum: <https://www.meeresmuseum.de>

Ozeanum: [ozeanenum.de](https://www.ozeanenum.de)

Geolino, Wale: <https://www.geo.de/geolino/14637-thma-wale>

Stiftung Deutsches Meeresmuseum, Kindermeer: <https://www.kindermeer.de/ueber-uns/walfreds-crew>

Ikoner:

	at arbejde alene		par-/grupperarbejde		diskussion
	at tale		at skrive		at lytte
	at læse		at observere		at reflektere
	at stille spørgsmål		at præsentere		at bruge digitale læremidler
	at skematisere		at tegne		at eksperimentere
	hands-on aktivitet				